

NATO
|
OTAN

NATO DUPĂ RIGA

Triumful în Afganistan, Perfecționarea capacităților, Intensificarea Cooperării

Întrunirea la vîrf de la Riga, care s-a desfășurat pe 28 și 29 noiembrie 2006, a însemnat un eveniment semnificativ pentru NATO. Conducători de state și de guverne din cele 26 de țări NATO s-au adunat pentru a opta oară, de la terminarea Războiului Rece și pentru prima dată într-o capitală cuprinsă de unul dintre cele mai recente valuri de noi membri NATO. După cum a precizat Secretarul General al NATO Jaap de Hoop Scheffer „nimic altceva n-ar fi în stare să demonstreze într-un mod mai clar, cît de tare s-a schimbat Europa în bine, decît faptul că această Întrunire la vîrf se desfășoară aici, într-o Letonie democrată și într-o Letonie liberă”.

În capitala Letonă, liderii Alianței și-au consolidat angajamentul față de misiunea NATO în Afganistan și au chemat la o angajare internațională mai de anvergură. Aceștia au elaborat decizii menite să perfecționeze capacitățile militare ale NATO și au susținut inițiativele de aprofundare și extindere a relațiilor cu partenerii. Astfel, Alianța și-a demonstrat abilitatea de a face față noilor provocări de securitate ale secolului 21.

La Riga, liderii NATO au scris la Ghidul Politicilor Comprehensive, un document politic major, care stabilește prioritățile pentru toate subiectele de capacitate ale Alianței, planificînd disciplinele și serviciile de informații pentru următorii zece ani și mai mult. Ghidul, care vine în susținerea Conceptului Strategic din 1999 al Alianței recunoaște că în ceea ce privește viitorul apropiat, principalele amenințări față de Alianță sînt terorismul internațional, proliferarea armelor de distrugere în masă și sistemele de livrare ale acestora și, în egală măsură, instabilitatea cauzată de statele falimentare sau în proces de faliment; crizele regionale; folosirea defectuoasă a noilor tehnologii și distrugerea fluxurilor de resurse vitale.

Pe un astfel de fundal, Ghidul stabilește tipurile de operațiuni pe care Alianța ar trebui să fie în stare să le realizeze și tipurile de capacități, de care aceasta va avea nevoie: forțele NATO trebuie să-și mențină echilibrul, flexibilitatea și agilitatea, pentru a fi în stare să coordoneze gama completă de misiuni, de la cea mai scăzută pînă la cea mai ridicată intensitate. Ghidul, de asemenea, pune accent pe probabilitatea faptului că NATO va avea nevoie să desfășoare un număr mai mare și o gamă mai largă de operațiuni mai mici.

La momentul Întîlnirii la vîrf de la Riga, Alianța era implicată în șase misiuni și operațiuni, pe trei continente: Forța Internațională de Asistență de Securitate din Afganistan; Forța Kosovo (KFOR); Operațiunea „Active Endeavour” din Mediterana; Comandamentul NATO din Sarajevo; Misiunea de Exerciții NATO din Irak și susținerea acordată Misiunii Sindicatelor Africane din Sudan. Pe parcursul întîlnirii lor, liderii Aliați au ținut o clipă de reculegere în memoria soldaților care au servit în cadrul acestor misiuni și a celor peste 50 000 de bărbați și femei care au fost implicați la momentul respectiv. De asemenea, a fost păstrat un moment de reculegere în memoria celor răniți și căzuți la datorie.

> Angajamentul prelungit față de Afganistan și Kosovo

Întrunirea la vîrf de la Riga a demarat cu un dineu de lucru, pe 28 noiembrie, care a fost dedicat, în principal, priorității cheie a NATO: contribuția la menținerea păcii și stabilității în Afganistan. Liderii Aliați și-au reconfirmat solidaritatea și angajamentele de lungă durată față de acest obiectiv și au căzut de acord asupra înlăturării disensiunilor naționale cu privire la modul, momentul și locul în care forțele pot fi folosite pentru a continua consolidarea eficacității Forței Internaționale de Asistență de Securitate condusă de NATO. Liderii NATO au reconfirmat, de asemenea, că, în pofida disensiunilor care mai există, în caz de urgență fiecare Aliat va veni în ajutorul forțelor care vor necesita susținere. Mai multe state au promis, de asemenea, echipamente adiționale, inclusiv aeronave de vînătoare, elicoptere, detașamente de infanterie și echipe de exerciții cu rol de mentor pentru Armata Națională Afgană.

Prin recunoașterea importanței reconstrucției și dezvoltării pe termen lung a stabilității din Afganistan, liderii NATO fac apel la un angajament internațional lărgit și o abordare clară, inclusiv din punctul de vedere al elementelor politice, militare și economice. „Securitatea nu este posibilă, în Afganistan, în afara dezvoltării și nici dezvoltarea în afara securității”, au precizat aceștia în declarația Întîlnirii la vîrf. Liderii NATO au salutat propunerile de creare a unui Grup de Contacte, care ar aduna la un loc acționari cheie, pentru a discuta și decide asupra unor subiecte de importanță strategică. Secretariatul General a primit sarcina dezvoltării acestor propuneri.

Liderii Aliați au discutat, de asemenea, cu privire la misiunea Forța Kosovo (KFOR), condusă de NATO și au confirmat că Alianța este pregătită să-și joace rolul în procesul de implementare a prevederilor de securitate a regiunii Kosovo.

Liderii NATO au precizat că, la fel ca în Afganistan, succesul din Kosovo va depinde de efortul concertat. În același context, activitatea NATO, de asigurare a unui mediu securizat, va fi coroborată și mai departe cu activitățile Națiunilor Unite, Uniunii Europene și a Organizației pentru Securitate și Cooperare din Europa în scopul elaborării sistemului guvernamental și asistenței reformelor.

> **Forța de reacție NATO pe deplin operațională**

Liderii Aliți au anunțat la Riga că Forțele de reacție ale NATO (NRF) au atins nivelul maxim de capacități operaționale. Forțele, caracterizate de un nivel tehnologic avansat, sînt constituite din componente de forțe terestre, aeriene, maritime și speciale, pe care Alianța le poate desfășura cu rapiditate acolo unde o cere cazul. Acestea sînt capabile să deruleze operațiuni pe întregul glob și într-un spectru complet, inclusiv evacuări, gestionare de dezastre, prevenirea terorismului și să acționeze în calitate de forță de descindere pentru forțe de dimensiuni mai mari, care urmează să descindă. Numărul de trupe al acestora se poate ridica la 25 000, pot fi mobilizate după cinci zile de la notificare și se pot menține pe cont propriu timp de 30 de zile sau mai mult, cu condiția de a fi re-aprovizionate.

Secretarul General a menționat, cu referință la capacitățile pe deplin operaționale ale NRF, ca fiind „o realizare majoră, deoarece oferă comunității Euro-Atlantice capacități fără precedent”. Liderii NATO au căzut de acord la Riga asupra finanțării în comun a desfășurărilor de forțe NRF cu notificare pe termen scurt, un acord care ar trebui să funcționeze ca un imbold pentru state, ca acestea să participe la rotațiile viitoare de forțe.

Acordul abordează în mod specific transporturile aeriene, „cea mai costisitoare parte”, conform Secretarului General. Un Boeing C-17 a fost expus la aeroportul din Riga pe durata Întîlnirii la vîrf. Paisprezece state NATO plus Suedia intenționează să achiziționeze și să opereze în comun trei sau patru aeronave C-17 în cadrul Capacităților Transporturilor Aeriene ale NATO, ceea ce va veni în completarea deja operațiunii Soluții Interime de Transporturi Aeriene Strategice cu utilizarea aeronavelor de fabricație ucraineană și rusească *Antonov An-124*. O altă inițiativă se referă la coordonarea susținerii viitorului transportator aerian A400M.

Forțele de reacție ale NATO și alte forțe detașate de Alianță vor fi apărute pe viitor de sistemul NATO de Teatru cu Scut Activ de Apărare contra Rachetelor Balistice. Contractul de inginerie și integrare a sistemului, în valoare de 75 mln. Euro, a fost semnat la Riga de NATO și Corporația Internațională de Aplicații Științifice (SAIC), liderul echipei industriale, care lucrează asupra programului. Acest fapt menține teatrul de apărare contra rachetelor al NATO la o capacitate operațională inițială în 2010.

La Riga, liderii NATO au lansat o inițiativă specială de transformare a forțelor operaționale, menită să intensifice instruirea și dezvoltarea doctrinei în comun, perfecționarea echipamentelor și încurajarea interoperabilității. Aliații au direcționat, de asemenea, eforturile viitoare spre o serie de alte domenii vitale pentru operațiunile moderne, inclusiv supravegherea aer-sol, logistica și schimbul de informații. Acestea și o gamă largă de alte activități, care reflectă transformările NATO în acțiune, au fost demonstrate la o Expoziție a Transformărilor, pe durata desfășurării Întîlnirii la vîrf.

Transformările înseamnă cheltuieli. Declarația Întrunirii la vîrf de la Riga a stipulat, cu privire la angajamentul Alianților, continuarea asigurării, în mod individual și colectiv, a resurselor necesare, pentru a permite NATO să execute sarcinile care îi sînt atribuite. În acest context, ei au făcut apel la statele membre cu cheltuieli de apărare în declin să-și mărească aceste cheltuieli în termeni reali.

> **Bun venit noilor Parteneri**

La Riga, liderii NATO au convenit să invite alte trei state să se alăture Parteneriatului pentru Pace și Consiliului Parteneriatului Euro-Atlantic: Bosnia și Herțegovina, Muntenegru și Serbia. Secretarul General a declarat că apartenența la comunitatea Parteneriatului pentru Pace contribuie la aducerea acestor țări „mai aproape de familia Euro-Atlantică”, accentuînd, de asemenea, urgentarea continuă a cooperării complete cu Tribunalul Penal Internațional pentru fosta Iugoslavie.

Liderii NATO au lansat ceea ce Secretarul General a numit un „semnal clar” pentru statele Planului de Acțiuni Comunitare – Albania, Croația și fosta Republică a Iugoslaviei Macedonia*, cu privire la faptul că „Alianța intenționează să adreseze invitații și altor state care corespund standardelor bazate pe performanță ale NATO și sînt apte să-și aducă contribuția la securitatea și stabilitatea Euro-Atlantică” la următoarea Întrunire la nivel înalt, din 2008.

Liderii Alianți au conlucrat la Riga pentru o dezvoltare deplină a potențialului politic și practic al cadrului parteneriatului NATO și a relației acestuia cu State de Contact ca Australia, Noua Zeelandă și Japonia. Aceasta va include acțiuni menite să intensifice focalizarea consultațiilor, să inducă o flexibilitate

sporită a formaturilor întrevederilor și să facă instrumentele stabilite ale parteneriatului accesibile mai pe larg pentru partenerii mai noi, cei care fac parte din procesul Dialogului Mediteranean și Inițiativa de Cooperare de la Istanbul și, în egală măsură, pentru Statele de Contact.

La Riga, liderii aliați au lansat Inițiativa Cooperării pentru Exerciții NATO, menită să contribuie la instruirea militarilor partenerilor din Dialogul Mediteranean și Inițiativa de Cooperare de la Istanbul. Aceasta se va face printr-o abordare pe etape, mai întâi prin intensificarea programelor educative și de instruire NATO, a instrumentelor existente ale parteneriatului și prin înființarea unei facultăți dedicate Asiei Centrale, în cadrul Colegiului de Apărare al NATO de la Roma. Într-o etapă secundă, NATO ar putea să susțină înființarea unor mijloace dedicate instruirii în Asia Centrală.

În cele din urmă, Riga a însemnat, de asemenea, o oportunitate pentru Aliați să salute lansarea Dialogului Intensificat cu Georgia, pe subiecte legate de aspirațiile sale de aderare. Ei au reafirmat, de asemenea, importanța Parteneriatului Distinctiv NATO-Ukraina și au salutat progresele realizate în cadrul Dialogului Intensificat al acestuia. Aliații și-au subliniat determinarea de a aprofunda parteneriatul NATO-Rusia și de a exploata pe deplin potențialul Consiliului NATO-Rusia. Ei au chemat, de asemenea, la o cooperare mai intensă și mai puternică între NATO și Uniunea Europeană. Secretarul General a vorbit despre Afganistan și Kosovo ca fiind „două regiuni care, în special, au nevoie de așa ceva”.

În Letonia, liderii NATO au reconfirmat legătura indispensabilă dintre America de Nord și Europa și au pus accent pe angajamentul de transformare continuă a Alianței. Declarația Întîlnirii la vîrf a concluzionat: „Deciziile pe care le-am luat împreună, alături de eforturile pe care le-am depus,

demonstrează faptul că Alianța se adaptează la mediul de securitate al secolului 21, prin intermediul operațiunilor sale, capacităților transformate de apărare și angajamentelor aprofundate față de statele din cadrul și din afara Arealului Euro-Atlantic și, în egală măsură, prin reformele interne continue. Aceste eforturi vor consolida misiunea noastră în Afganistan și abilitatea Alianței de a face față noilor provocări. Ne vom întâlni primăvara viitoare, în 2008, pentru a determina progresele și a da direcții noi transformărilor în derulare ale NATO, inclusiv procesului nostru de lărgire”.

* Turcia recunoaște Republica Macedonia conform numelui constituțional al acesteia.

NATO Public Diplomacy Division

1110 Brussels – Belgium

Website: www.nato.int

Email: natodoc@hq.nato.int

Division Diplomatie publique de l'OTAN

1110 Bruxelles – Belgique

Site web : www.otan.nato.int

Courriel : otandoc@hq.nato.int

